Retouradres: Postbus 94652, 1090 GR Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Commissie Persoonsgegevens

Aan: Domein (4) manager Openbare Orde en Veiligheid, Directeur Openbare Orde en Veiligheid
C.c. Stedelijk directeur cluster interne dienstverlening
C.c. IV- manager cluster interne dienstverlening
C.c. CIO AI
C.c. Juridisch adviseur directie JZ), Informatie & Onderzoek, ICT, Juridische zaken, Actiecentrum Veiligheid en Zorg)

Datum	24 juli 2018
Behandeld door	Mw. T. 5.1, 2, e
E-mail	5.1, 2, e @amsterdam.nl
Bijlage	1

Onderwerp: Verbreding criteria Top600

Geachte mevrouw XXX,

Op de vergadering van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) van 11 juli 2019 waren namens de gemeente Amsterdam aanwezig: mevrouw XXX (juridisch adviseur directie JZ) en de heer XXX (Informatie & Onderzoek, ICT, Juridische zaken, Actiecentrum Veiligheid en Zorg).

Bij het agendapunt "Verbreding criteria Top600" is het volgende besproken.

Een onderdeel van het Amsterdams Programma Drugs is de verbreding van de criteria Top600. Het streven van dit programma is om de drugseconomie kleiner en minder aantrekkelijk te maken. De gemeente Amsterdam heeft samen met kernpartners onderzocht hoe plegers van druggerelateerde (gewelds)criminaliteit in de Top600 opgenomen kunnen worden en op welke wijze de criteria van de Top600 uitgebreid kunnen worden. De inspanning is gericht op het voorkomen dat de plegers van druggerelateerde (gewelds)criminaliteit (verder) groeien in de drugscriminaliteit en over gaan tot het plegen van excessief geweld.

Er is ervoor gekozen om zo dicht mogelijk bij de huidige Top600- criteria te blijven. De basis van de nieuwe (aanvullende) criteria is daarom een combinatie van harde politie- en justitie gegevens. Met de nieuwe aanvullende criteria wordt de focus gelegd op jongeren tot 30 jaar.

Uit onderzoeken blijkt namelijk dat daar de grootste risico's liggen op doorgroeien naar excessief geweld.
De nieuwe aanvullende criteria luiden als volgt: *alle personen onder de 30 jaar die in de afgelopen 5 jaar tenminste één keer zijn aangehouden voor handel in harddrugs, en tenminste één keer voor geweld/ bedreiging/ wapens, en die in de afgelopen vijf jaar tenminste twee keer zijn veroordeeld tot een gevangenisstraf of taakstraf voor een misdrijf, waarvan tenminste één relevant misdrijf (drugs/ wapens/ geweld) in de afgelopen drie jaar.*

Aan de hand van de bovengenoemde criteria zijn uiteindelijk dertig personen geselecteerd voor verdere behandeling. De geselecteerden zullen voor verdere behandeling de gebruikelijke Top600 notificatiebrief ontvangen.

Advies
De CPA dankt de aanwezigen voor hun toelichting. Wel zijn er nog diverse openstaande punten. De CPA vraagt aandacht voor nadere invulling van de positie van de burgemeester op het grensvlak van handhaving van de openbare orde en bestrijding van de criminaliteit. Dit aspect is actueler geworden in verband met de discussie over de aanpak van bestuurlijke ondermijning. Ook de gezamenlijke verwerkersverantwoordelijkheid verdient nadere uitwerking. De commissie adviseert om deze en de andere in het verslag genoemde aspecten rondom deze pilot zo nauwkeurig mogelijk uit te werken.

Daarnaast is de CPA benieuwd naar de prioriteringscriteria voor de plaatsing op de lijsten en de criteria op grond waarvan de geselecteerden weer van de lijst gehaald worden.

Tijdens de vergadering is afgesproken om in november een evaluatiemoment te houden.

Kortheidshalve verwijs ik verder naar de notulen van de vergadering over het betreffende agendapunt.

Ik vertrouw er op u aldus voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

De heer mr. dr. U van de Pol
Voorzitter Commissie Persoonsgegevens Amsterdam

Commissie Persoonsgegevens Amsterdam
Uittreksel van het concept-verslag van de openbare vergadering op donderdag 11 juli 2019

1. Verbreding criteria top 600 (Directie OOV,DJZ)

Naar aanleiding van het excessief drugsgerelateerd geweld van de afgelopen jaren wil de Driehoek in Amsterdam een programma met een preventieve component ontwikkelen om te voorkomen dat jongeren verwikkeld raken in deze zorgwekkende vorm van criminaliteit. Uit onderzoek blijkt dat het vaak gaat om jonge meelopers die zonder veel andere criminele ervaring direct op een hoog geweldsniveau belanden. Een van de onderdelen is het plaatsen van een aantal risicojongeren in een aanpak die vergelijkbaar is met de Top 600. Bij de Top 600 worden harde criteria van politie en justitie van *high impact crimes* gehanteerd om te bepalen wie voor die aanpak in aanmerking komt. Voor deze nieuwe doelgroep moet men daarnaast echter op zoek naar meer voorspellende criteria. In het voor deze bespreking aangeleverde memo staat beschreven hoe de zoektocht naar die criteria tot zover is verlopen.
Er is een pilot gedaan met dertig personen die al in de Top 600 meedraaiden, maar daarnaast te maken hadden met drugsgerelateerd geweld. Er is veel literatuuronderzoek gedaan en er zijn aan de hand van casuïstiek profielen gemaakt om te kijken of daar criteria en scenario's uit te destilleren vielen. De analyses die de politie gemaakt heeft van de daders bij liquidaties, komen redelijk overeen met de profielen die uit deze zoektocht naar voren kwamen. Er is gekeken wat daarvan te objectiveren en toe te spitsen was. In een eerste filter worden alleen harde criteria van politie en OM gebruikt. Iedereen die daar wordt uitgefilterd, wordt op een lijst geplaatst. Op die lijst zijn 56 personen terechtgekomen. Vervolgens hanteert men de zachtere sociale criteria om te komen tot een behandellijst. Dat heeft voornamelijk te maken met de beperkte capaciteit die er beschikbaar is. De bovenste dertig zijn nu geselecteerd voor verdere behandeling. Deze dertig krijgen de gebruikelijke Top 600 notificatiebrief toegestuurd. De regisseurs krijgen de nodige informatie om te weten op welke aspecten ze bij deze aanpak in het bijzonder moeten letten.
Men wil nu graag het advies van de CPA over deze criteria en de prioritering. Dat advies zal in de volgende stuurgroepvergadering worden ingebracht.

De CPA is benieuwd naar de relatie van deze aanpak met de discussie over de positie van burgemeesters in de handhaving van de openbare orde bij de bestrijding van ondermijning.

De burgemeester is weliswaar de voorzitter van de stuurgroep, maar de stuurgroep bepaalt hoe zaken aangepakt gaan worden. Dat is dus anders georganiseerd dan bij de aanpak van ondermijning die rechtstreeks onder de burgemeester valt. De wettelijke grondslag zit wel in de taken en bevoegdheden van de burgemeester en die ondertekent als voorzitter de uitgaande besluiten.

De CPA adviseert nog eens goed naar de wettelijke grondslag te kijken. Hoe groter de inbreuk op de privacy is van een bepaalde aanpak, des te concreter moet de grondslag voor verwerking van gegevens zijn. Ook moet duidelijk zijn wie verantwoordelijk is voor

het melden van datalekken. Het advies is alles zo specifiek en inzichtelijk mogelijk te beschrijven.

In het convenant staat dat er conform artikel 26 van de AVG een gezamenlijke verwerkersverantwoordelijkheid is, maar daarbij wreekt zich het feit dat nog nergens wettelijk is vastgelegd hoe overheidsorganen gezamenlijk een taak op dit gebied kunnen vervullen. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle deelnemende partijen in de stuurgroep, maar een stuurgroep als zodanig kan geen verwerkersverantwoordelijkheid dragen. Dat levert een spanningsveld op voor alle soortgelijke samenwerkingsverbanden. Er zit een zekere waarborg in de uitwerking van de taken, maar dit blijft voorlopig een zwak punt. Het gaat erom de deelterreinen goed te beschrijven. In de huidige praktijk doet conform het convenant de FG van de gemeente Amsterdam de meldingen naar de AP, ook bij datalekken. In de praktijk zijn zaken goed geregeld, maar het is vaak lastig juridisch precies te bepalen wie verantwoordelijk is, ook bij de inrichting van informatiesystemen. Over die kwestie zal het projectteam ongetwijfeld nog wel eens hier komen te spreken, bijvoorbeeld als het gaat om de bevoegdheid van regisseurs.

De CPA merkt op dat het ook onduidelijk is wie verantwoordelijk is voor het beheer van de gegevens. De voorzitter stelt voor dat men in het project de komende tijd goed kijkt naar de ervaringen in de praktijk en dan in november de knelpunten aan de CPA komt voorleggen zodat men alles met elkaar kan beoordelen in het licht van de laatste inzichten.
De CPA heeft er moeite mee dat er wel prioriteringscriteria gehanteerd worden voor de plaatsing op lijsten, maar dat niet duidelijk is wat die zijn en hoe ze gewogen worden. Verder is de CPA benieuwd of er is voorzien in een evaluatie.

Vanuit het project wordt opgemerkt dat vooral de capaciteit bepalend is voor plaatsing op de lijst. Het streven is uiteindelijk iedereen van de groslijst in de regie te krijgen na een verruiming van de capaciteit. Nu moet er een eerste keuze gemaakt worden om de meest zorgelijke jongeren in behandeling te krijgen. Die afweging probeert men zo beargumenteerd mogelijk te maken. Een vergelijkbare weging vond overigens ook in de Top 600 zelf, toen er sprake was van capaciteitsgebrek en groeiende lijsten. De criteria maken nu geen deel uit van het convenant en worden bij intern besluit vastgesteld.
Er is nog geen evaluatie gepland, maar men wil wel in november komen praten over de ervaringen.

De CPA adviseert ook naar cliënten toe zo inzichtelijk mogelijk aan te geven op welke gronden men op de lijst geplaatst is. De CPA mist verder de criteria op grond waarvan men weer van de lijst gehaald wordt.

Volgens het project wordt men van de lijst gehaald als men niet meer voldoet aan de gestelde strafrechtelijke voorwaarden voor plaatsing op de lijst. Vanuit het project komt de vraag of de 26 personen over wie wel informatie verzameld is, maar die nu niet voor behandeling geselecteerd zijn, op de hoogte gesteld moeten worden van het feit dat er gegevens over hen verzameld zijn.

De CPA denkt dat men dit wel zou moeten doen, ook al beseft men dat dit lastig kan zijn. Er komt nog een advies van de CPA op schrift en de voorzitter merkt op dat nu afgesproken is dat er in november een evaluatiemoment met de commissie zal komen.